

Saksframlegg

ÅRSOPPGJØRET FOR 2010

Arkivsaksnr.: 11/20157

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til innstilling:

Årsoppgjøret

1. Bystyret vedtar å disponere 15 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til å øke investeringsbudsjett 2011. Styrkingen anvendes til:
  - Investeringsrammen til barnehage økes med 8 millioner kroner og skal anvendes til akuttiltak.
  - 7 millioner kroner settes av til en udisponert post.
2. Bystyret vedtar å disponere 2,5 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til registrering av areal- og bebyggelse i midtbyen.
3. Bystyret vedtar å disponere 0,3 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til tilskudd til MiST(museene i Sør-Trøndelag).
4. Bystyret vedtar å disponere 2 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til opprettelse av et disposisjonsfond som skal benyttes til tilskudd til Midt-Norsk Filmfond. Det skal utbetales maksimalt 0,5 millioner per år i perioden 2011-2014.
5. Bystyret vedtar å disponere 0,5 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til utarbeidelse og gjennomføring av bankanbud, og til utredning om egenkapitaldekningen i TKP(Trondheim kommunale pensjonskasse).
6. Bystyret vedtar å disponere 3,4 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til prosjekt om framtidig anvendelse av området ved Leütenhaven.
7. Bystyret vedtar å disponere 0,7 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til å bringe kommunens arkiv i tråd med gjeldende bestemmelser.
8. Bystyret vedtar å disponere 2,9 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til ekstraordinær overføring til Kirkelig fellestråd. 2,5 millioner kroner av overføringen benyttes til delvis dekning av Kirkelig fellestråds merforbruk i 2010 og 0,5 millioner kroner til et prosjekt med fokus på organisasjonsutvikling og effektiviseringstiltak.
9. Bystyret vedtar å disponere 1,82 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til dekning av ubalanse i investeringsregnskapet for 2010.
10. Bystyret vedtar å avsette 20,5 millioner kroner av regnskapsmessig mindreforbruk i 2010 til disposisjonsfond.

Trondheim kommune

11. Bystyret godkjenner Trondheim kommunes årsregnskap, inkludert regnskap for lånefondet, for 2010.
12. Bystyret godkjenner rådmannens årsberetning for 2009 (en del av årsrapporten).
13. Bystyret tar rådmannens årsrapport for 2009 til orientering.
14. Bystyret tar rådmannens finansrapport for 2009 til orientering.

3. tertialrapport investeringer

1. Bystyret vedtar å omdisponere 2,6 millioner kroner fra bevilgning til administrasjonslokaler og rådhuset til finansiering av økte investeringer i gartneriet på Leangen gård.
2. Bystyret vedtar å omdisponere 1,6 millioner kroner fra bevilgning til administrasjonslokaler og rådhuset til finansiering av kostnadsoverskridelse til tiltakspakken.
3. Bystyret vedtar å øke investeringsbudsjettet i 2011 med 19 millioner kroner til Hegstadmoen deponi.
4. Bystyret vedtar å øke investeringsbudsjettet i 2011 med 5 millioner kroner til It-investeringer.
5. Bystyret vedtar å øke investeringsbudsjettet i 2011 med 120 millioner kroner til nye brannstasjoner.
6. Bystyret vedtar å ta opp lån på 144 millioner kroner til dekning av tilbakeført låneramme for 2010. Rådmannen gis fullmakt til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår og til å inngå nødvendige låneavtaler.
7. Bystyret tar for øvrig rapporten om status for investeringer etter 3. tertial 2010 til orientering.

∴ Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

1 Behandling av årsregnskap og årsberetning for 2010

Kommuneloven gir bestemmelser om kommunens økonomiforvaltning.

Årsoppgjørsdokumentene for Trondheim kommune er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter til kommuneloven og Trondheim kommunes økonomireglement.

Trondheim kommune

Kommunens plikt til å utarbeide årsregnskap og årsberetning følger av kommuneloven § 48, nr.1. Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. I henhold til bestemmelsene i, "Forskrift om årsregnskap og årsberetning", utarbeider rådmannen årsberetningen, og fremmer denne for bystyret. Årsberetningen skal foreligge til behandling i bystyret samtidig med at årsregnskapet behandles. Årsberetningen inngår som en del av kommunens samlede årsrapport.

Årsoppgjøret for Trondheim kommune består av dokumentene:

- Årsregnskap: Drifts-, investerings- og balanseregnskap, regnskap for lånefondet, noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk med mer (vedlegg 1).
- Årsrapport, inkludert årsberetning: Vurderinger av finansielle forhold, kommentarer til regnskapet, en vurdering av vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap og en redegjørelse for aktivitet og oppnådde resultater på tjenesteområdene (vedlegg 2).
- Finansrapport, i henhold til finansreglementet (vedlegg 3).
- Statusrapport investeringer per 3. tertial 2010 (vedlegg 4)

Kommunen skal avlegge regnskap innen 15. februar året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis av rådmannen uten ugrunnet opphold innen 31. mars året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal oversendes kontrollkomiteen før denne avgir uttalelse til årsregnskapet.

Revisor skal for hvert regnskapsår avgi revisjonsberetning til bystyret. Revisor skal senest to måneder etter at regnskapet er avlagt oversende kopi av revisjonsberetningen til formannskap og kontrollkomite.

Kontrollkomiteen skal avgi uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret før årsregnskapet vedtas. Kopi av uttalelsen fra kontrollkomiteen skal være formannskapet i hende før formannskapet avgir innstilling til bystyret.

2 Årsregnskapet for 2010

2.1 Drift

Regnskapet for 2010 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på 49,6 millioner kroner.

Det samlede brutto driftsresultatet ble 467 millioner kroner. Dette er en bedring på 109 millioner kroner sammenliknet med 2009. Bedringen skyldes at driftsinntektene økte mer enn driftsutgiftene i 2010.

Netto finansutgifter ble 164 millioner kroner høyere enn året før. Dette skyldes først og fremst avkastningen fra kraftfondet og avkastning på kommunens likvide midler, som ble lavere på grunn av det lave rentenivået.

I 2010 ble netto driftsresultat 437 millioner kroner. Dette er noe lavere enn i 2009, noe som skyldes lavere netto finansresultat. Likevel er nivået på netto driftsresultatet godt, og ligger på 4,4 prosent av driftsinntektene. Dette er over den anbefalte normen på 3 prosent.

Av netto driftsresultat er det avsatt midler til å bevare realverdien av kraftfondet på 136 millioner kroner. Det er videre satt av 208 millioner kroner til disposisjonsfond. Av dette er 110 millioner kroner bundet opp i 2011-budsjettet. Summen av øvrige avsetninger er på 46 millioner kroner. Dermed gjenstår om lag 50 millioner kroner av netto driftsresultat, noe som representerer årets regnskapsmessige mindreforbruk.

Trondheim kommune

Tabell 1 Regnskapsmessig resultat – avvik budsjett og regnskap. Tall i millioner kroner

	Avvik 2007	Avvik 2008	Avvik 2009	Avvik 2010
Tjenesteområdene	36	-107,9	89,8	119,1
Skatt, statlige tilskudd, eiendomsskatt og momskompensasjon	-106	-48,8	-2,8	83,7
Kapitalutgifter, renteinntekter, utbytte og tilskudd kapitalutgifter	1	-17,9	-46,7	-58,6
Diverse inntekter og utgifter, pensjon	21	46,3	45,7	-38,3
Annet (Avsetninger, VARFS, overføring investeringer mm.)	-25	5,0	-30,7	-46,5
Regnskapsresultat før ekstraordinært uttak fra kraftfond	-73	-123,4	55,3	59,4
Mer-/mindreuttak fra kraftfondet utover budsjett	73	-85,2	85,2	-9,8
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	0	-208,6	140,5	49,6

Tjenesteområdenes rammer ble redusert i 2009, og mange av tiltakene hadde helårseffekt i 2010. Året 2010 ble dermed det første hele året da enhetene måtte forholde seg til et lavere nivå på de økonomiske rammene. Rådmannen har gjennom året fulgt økonomistyringen tett gjennom månedlig rapportering. Oppfølgingen har vist at enhetene hadde god kontroll, og det endelige resultatet for 2010 viser at enhetene har klart den økonomiske tilpasningen på en god måte.

Kommunens skatteinntekter og rammeoverføringen fra staten ble en del høyere enn budsjettet i 2010. I nysalderingen av statsbudsjettet for 2010 vedtok Stortinget like før årets slutt en ekstravilgning på én milliard kroner til kommunene. Trondheim kommune fikk 31 millioner kroner av dette. Sammen med at skatteinntekten ble bedre enn forventet og høyere tilskudd til flyktninger og til ressurskrevende tjenester, ble disse inntektene til sammen 82,4 millioner kroner høyere enn forutsatt.

Netto kapitalutgifter ble i sum 58,6 millioner kroner høyere enn budsjettet. Rente- og avdragsutgiftene, fratrukket rente- og avdragsinntekter på VARFS-området, ble 14 millioner kroner lavere enn budsjettet. Dette som følge av lavere renter enn lagt til grunn. Men et lavere rentenivå påvirker også hvor mye kapitalutgifter som refunderes fra VARFS-området. Rentene knyttet til dette ble mye lavere enn lagt til grunn i de opprinnelige kalkylene, og ble hele 46 millioner kroner lavere enn budsjettet. I tillegg medførte lavere rentenivå en nedgang i renteinntekter på 24 millioner kroner fra bykassens likvide beholdninger, og fra byggelån.

På kapitlet for diverse inntekter og utgifter budsjetteres i all hovedsak pensjonskostnader, egenandel på forsikringskader og feriepenge på sykepengerefusjoner. Pensjonskostnadene ble omtrent som budsjettet, mens feriepenge av sykepengerefusjoner ble knappe 4 millioner kroner mindre enn forventet. Egenandel for forsikringskader økte betydelig i 2010, og ble hele 17 millioner kroner høyere enn budsjettet. Denne utviklingen er ny, og vil følges nøye i 2011. Årsaken til dette er bl.a. etterslep på uoppgjorte skader fra tidligere år, raskere saksbehandling ved skadeoppgjør, samt økning i antall skader. I tillegg føres her en del regnskapsmessige forhold, blant annet generelle anordninger og ulike korreksjoner, som samlet belaster regnskapet med om lag 20 millioner kroner.

Under "Annet", føres en del årsoppgjørdisposisjoner. Det er blant annet satt av midler til disposisjonsfond som skal finansiere deler av budsjettet for 2011. I alt ble det gjennom budsjettbehandlingen for 2011 vedtatt å avsette 87 millioner kroner i 2010. På den positive siden så bidrar VARFS-områdene med om lag 20 millioner kroner. Dette skyldes at man i 2010 hadde høyere inntekter enn kostnader på områdene renovasjon og avløp, og deler av utlegg som bykassen har hatt i år med negative avvik kunne dermed tilbakeføres

Trondheim kommune

Trondheim kommunes kraftfond (TKK) hadde en tilfredsstillende avkastning i 2010. Samlede finansinntekter var på 322,6 millioner kroner, eller en avkastning på 5,6 prosent. Av dette ble 136,3 millioner kroner avsatt for å opprettholde realverdien i fondet. Det er ført 17,4 millioner kroner som urealisert tap i forbindelse med flytting av fondsobligasjoner fra anleggs- til omløpsporteføljen. 156,5 millioner kroner ble overført til drift av bykassen, og 6,9 millioner kroner til kultur-, nærings- og samferdselsfond.

Det vises til vedlagte årsrapport og årsregnskap for ytterligere informasjon om driftsregnskapet.

2.2 Investeringsregnskapet

De samlede brutto investeringsutgiftene var 1 214 millioner kroner i 2010. Investeringsutgiftene var 134 millioner kroner lavere enn året før og var dermed på det laveste nivå de siste fire år. Samlet for perioden 2007-2010 var brutto investeringsutgiftene totalt på 5 735 millioner kroner.

Tabell 2 Investeringsregnskapet. Tall i millioner kroner

	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik
Investeringsinntekter	-335	-209	-126
Brutto investeringsutgifter	1214	1178	36
Finanstransaksjoner	1224	386	838
Finansieringsbehov	2103	1355	748
Finansieringsbehovet er dekket slik:			
Bruk av lån	-1121	-1138	17
Aksjesalg og mottatte avdrag	-337	-33	-304
Bruk av fond	-439	-6	-433
Overført fra driftsregnskapet	-204	-178	-26
Sum finansiering	-2101	-1355	-746

Investeringsinntektene ble 126 millioner kroner høyere enn budsjettet i 2010. Dette skyldes i hovedsak salg av Holtermannsveien 1, som ikke var budsjettet i 2010. For øvrig består investeringsinntektene av salg av leiligheter/boliger, statlige overføringer, andre salgsinntekter og refusjoner.

Finanstransaksjonene omfatter avdrag på videreutlån, kjøp av aksjer og andeler, og avsetninger til fond. En vesentlig årsak til avviket mellom budsjett og regnskap for denne posten er transaksjoner knyttet til TKK. Disse transaksjonene var ikke budsjettet i 2010. Salg av eiendom utgjør i tillegg en betydelig del av avviket. En god del av denne salgsvirksomheten er knyttet opp mot kommunens bolig- og næringsvirksomhet, hvor det løpende gjøres vurderinger om kjøp og salg av arealer og boliger.

Avviket på posten aksjesalg og mottatte avdrag skyldes i hovedsak transaksjoner knyttet til TKK.

Posten "bruk av fond" omfatter bruk av tidligere avsatte midler bevilget til investeringsformål, samt innbetaling av et ekstraordinært avdrag på formidlingslån til Husbanken.

Investeringsregnskapet er avlagt med en ubalanse på knapt 2 millioner kroner. Hva som er årsak til dette og hvordan dette foreslås dekt, er omtalt nedenfor under punkt 4.

Forbehold om investeringsbudsjettet

Trondheim kommune

Trondheim kommunerevisjon har i revisjonsberetningen for 2010 tatt forbehold om budsjettprosessen knyttet til investeringsbudsjettet:

”Når det gjelder investeringsbudsjettet mener vi at kommunen ikke har etablert hensiktsmessige rutiner for løpende budsjettreguleringer. Det er vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap både når det gjelder eksterne transaksjoner og interne finansieringstransaksjoner. Vi viser i denne sammenheng til kommunelovens § 47, og til forskrift om årsbudsjett §§ 10-11.”

Rådmannen er inneforstått med at rutinene for utforming og oppfølging av investeringsbudsjettet ikke har vært tilfredsstillende. Rådmannen har igangsatt tiltak for å bedre rutinene slik at opprinnelig investeringsbudsjettet blir mer fullstendig, samt at nødvendige korreksjoner blir utført gjennom budsjettåret. Rådmannen finner grunn til å understreke at de fleste av disposisjonene som har ført til store avvik mellom budsjett og regnskap, jamfør tabell 2, har sammenheng med forhold vedrørende TKK og kjøp og salg av eiendom. Innenfor disse områdene gjøres det løpende vurderinger for å oppfylle mål satt for disse områdene og med grunnlag i særskilte politiske vedtak og retningslinjer.

2.3 Balanseregnskapet

Tabell 3 Balanseregnskapet. Tall i millioner kroner

	Regnskap 2009	Regnskap 2010
EIENDELER		
Anleggsmidler	22 801	23 172
Omløpsmidler	5 164	6 390
	27	
SUM EIENDELER	965	29 562
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	-6 845	-7 367
Langsiktig gjeld	-19 818	-20 931
Kortsiktig gjeld	-1 302	-1 264
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-27 965	-29 562

Verdiøkningen av anleggsmidlene skyldes for en stor del aktivering av nye investeringer i fast eiendom og anlegg i 2010.

Veksten i omløpsmidlene skyldes i hovedsak at obligasjonsporteføljen til TKK har økt vesentlig fra 2009 til 2010 som følge av at fondsobligasjoner for pålydende verdi på 717,2 millioner kroner er flyttet fra anleggsporføljen til omløpsporteføljen. I tillegg har TKK netto kjøpt omløpsobligasjoner for om lag 340 millioner kroner.

Egenkapitalen er økt i 2010. Dette skyldes dels økning av disposisjonsfond på 175 millioner kroner. Det vesentligste av økningen skyldes økning av ubundne investeringsfond, som må ses i sammenheng med endringer i kraftfondet. Endringer er også knyttet til forhold vedrørende ekstraordinære avdrag på forvaltningslån og bruk av tidligere avsetninger i forbindelse med finansiering av investeringsregnskapet.

Hovedårsaken til økningen i gjeldsnivået er låneopptak til finansiering av investeringsprosjekter. I tillegg har det også i 2010 vært en økning i pensjonsforpliktelsene.

3 Finansiell situasjon

Det er utarbeidet en egen rapport om kommunens finansielle situasjon per 31.12.2010 med grunnlag i vedtatt finansreglement. Rådmannen vil her derfor kun gi summarisk informasjon om situasjonen for TKK og kommunens gjeld per 31.12.2010. For mer utførlig informasjon vises det til vedlagte finansrapport.

Trondheim kommunes kraftfond

TKK hadde ved utgangen av 2010 en total markedsverdi på 6 075, 2 millioner kroner. Avkastningen på porteføljen var i 2010 på 322,6 millioner kroner (5,6 prosent). Av dette ble 17,4 millioner kroner ført som regnskapsmessig urealisert tap i forbindelse med flytting av fondsobligasjoner fra anleggs- til omløpsporteføljen. Overskuddet på porteføljen i 2010 ble etter dette på 305,2 millioner kroner. Overskuddet ble disponert som vist i tabell 4 nedenfor.

Tabell 4 Disponering av resultatet. Tall i millioner kroner

	Regnskap	Budsjett
Dekning driftsutgifter	5,6	3,7
Dekning KPI - grunnkapital og bufferkapital	136,3	140,7
Sum utbytte	163,4	173,2
TKKs bokførte resultat	305,2	317,5
<u>Utbyttet fordeles på:</u>		
Bykassen	156,5	165,9
Kulturfondet	3,1	3,2
Næringsfondet	0,8	0,8
Kollektivfondet	3,1	3,3
SUM	163,4	173,2

I forhold til budsjett er det en underdekning på 12,3 millioner kroner. Underdekningen kan forklares med kostnadene som følge av flytting av fondsobligasjonene.

Tabell 5 Porteføljens allokering

Aktivklasse	Allokeringsrammer			Faktisk
	Minimum	Maksimum	Strategisk	
Aksjer	0 %	15 %	10 %	12,5 %
Rentebærende investeringer	80 %	100 %	85 %	85,6 %
Eiendom	0 %	5 %	5 %	1,9 %
				100,0 %

Den faktiske allokeringen er beregnet av porteføljens markedsverdi ved utgangen av 2010, fratrukket aksjene i TrønderEnergi AS og innskuddet i Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP).

Faktisk allokering ligger godt innenfor de rammene som er gitt i Trondheim kommunes finansreglement pkt. 3.2.2. I forhold til strategisk vekt har porteføljen en viss overvekt i aktivklassen aksjer, noe som anses å være hensiktsmessig gitt utviklingen i makroøkonomien generelt og næringslivet spesielt. Aksjeandelen på 12,5 prosent inkluderer alternative investeringer (hedgefond og private equity). Arbeidet med å redusere beholdningen i hedgefond fortsetter, noe som alt annet likt, vil redusere aktivklassen aksjer. Aktivklassen eiendom er undervektet. Det skyldes til dels at eiendom er en aktivklasse som er vanskelig tilgjengelig for en finansiell investor som TKK og at aksjene i Northern Logistic Property ASA er flyttet fra eiendom til aksjer.

Trondheim kommune

Gjeld

Trondheim kommunes totale innlån er på om lag 11,7 milliarder kroner ved utgangen av 2010, som vist i tabell 6. Om lag 1,5 milliarder kroner lånes ut videre gjennom kommunens startlånsordning og til kommunale foretak, interkommunale selskap, kommunale AS og stiftelser med mer. Tabell 6 og tabell 7 viser låneporteføljens sammensetning. Lån til selvfinansierende virksomhet utgjør rundt 3,9 milliarder kroner, mens lån til investeringer som belaster bykassen utgjør om lag 6,3 milliarder

Tabell 6 Sammensetning av låneporteføljen. Tall i millioner kroner

Låneportefølje	Restlån per 31.12.2010	Restlån per 31.12.2009
Bykassens gjeld til lånefondet	9 906,3	9 379,7
Innlån Husbanken videreutlån	1 044,6	1 012,7
Innlån Husbanken	322,0	349,8
Innlån Kommunalbanken	406,7	429,3
Innlån Andre	0,2	0,4
Totale innlån	11 679,7	11 171,9

Tabell 7 Fordeling av lånegjeld. Tall i millioner kroner

Låneformål	Restlån per 31.12.2010
VARFS	1 247,0
Lån med rentekompensasjon fra staten	1 404,0
Grunnlag husleie	1 215,0
Lån til selvfinansiert virksomhet	3 866,0
Lån til investeringer som belaster bykassen	6 305,3
Sum lån til investeringsformål	10 171,3
Husbanken videre utlån (startlån)	1 044,6
Utlån fra lånefondet	176,8
Utlån fra bykassen	287,0
Sum videre utlån	1 508,4
Totale innlån	11 679,7

Tabell 7 viser Trondheim kommunes låneengasjement uavhengig av om lånet eies av bykassen eller av lånefondet. Trondheim kommune har tre store lånekilder; Kommunalbanken, KLP og utstedelse av egne lån i sertifikat og obligasjonsmarkedet. Bykassens balanseførte gjeld på 11,7 milliarder kroner refererer seg til bykassens egne direkte innlån samt bykassens gjeld til lånefondet. Differansen mellom balanseført gjeld og sum låneengasjement skyldes ulik avdragsstruktur mellom bykassens gjeld i lånefondet og lånefondets eksterne gjeld.

4 Disponering av regnskapsmessig mindreforbruk

Rådmannen foreslår at det regnskapsmessige mindreforbruket i 2010 på 49,6 millioner kroner disponeres som vist i tabell 8.

Tabell 8 Disponering av regnskapsmessig mindreforbruk 2010. Tall i millioner kroner

Investeringer	15,0
Registrering av areal og bebyggelse i midtbyen	2,5
Museene i Sør-Trøndelag	0,3
Midt-Norsk Filmfond, tilskudd	2,0
Utarbeidelse av ny bankavtale, utredning TKP	0,5
Prosjekt Leütenhaven	3,4
Arkiv	0,7
Kirkelig fellestråd, dekning underskudd og prosjektmidler	2,9
Dekning av ubalanse investeringsregnskapet	1,8
Avsetning til disposisjonsfond	20,5
Sum	49,6

Investeringer

Den foreslåtte disponeringen på 15 millioner kroner til investeringer henger sammen med en utbetaling fra TrønderEnergi AS i 2008. I følge TrønderEnergi var dette å betrakte som et ekstraordinært utbytte. Ut i fra de opplysninger som forelå på tidspunkt for regnskapsavleggelse, fant rådmannen det riktig å postere beløpet i driftsregnskapet som utbytte. Etter at regnskapet for 2008 ble avlagt reiste Trondheim kommunerevisjon faglige innvendinger mot kommunens føringsmåte. I følge revisjonen var dette ikke å anse som et ordinært utbytte, men som tilbakeføring av innskutt kapital, og skal derfor føres som inntekt på investeringsregnskapet.

Det er på nåværende tidspunkt fortsatt knyttet usikkerhet om hva som er korrekt regnskapsføring av beløpet på 15 millioner kroner som kommunen mottok fra TrønderEnergi i desember 2008. Rådmannen velger likevel å disponere 15 millioner kroner av det regnskapsmessige mindreforbruket i 2010 til å rette opp tidligere års feil, da det vurderes som overveiende sannsynlig at revisjonens syn blir konklusjonen. Dette innebærer at investeringsbudsjettet blir styrket med 15 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett 2011. Rådmannen foreslår at dette beløpet disponeres til:

- Styrking av investeringsrammen til barnehage med 8 millioner kroner - akuttpost
- Foreløpig udisponert post på 7 millioner kroner

Rådmannen vurderer det som nødvendig å opprette en såkalt akuttpost for uforutsette behov for investeringer på barnehageområdet. Den vedtatte investeringsrammen for 2011 er stram og det er derfor ikke rom for å møte uforutsette hendelser uten at dette går utover de planlagte tiltakene. Rådmannen finner det videre fornuftig å sette av midler til en udisponert post på investeringsbudsjettet og da med tanke på at det er usikkerhet om kostnadsanslag på planlagt idrettshall.

Areal- og bygningsregistrering i midtbyen

Rådmannen foreslår å bruke 2,5 millioner kroner av det regnskapsmessige mindreforbruket fra 2010 til å gjennomføre et prosjekt for å få registrert/oppdatert bygningsareal og andre data for bygninger i midtbyen. Ved omtakseringen av eiendomsmassen i kommunen i 2003 ble arbeidet med en fullstendig registrering av

Trondheim kommune

all eiendomsmasse i midtbyen ikke fullført. Å fremskaffe et fullstendig arkiv, også for denne delen av eiendomsmassen, er nødvendig for flere formål:

- Nødvendig grunnlag for en fremtidig omtaksering for eiendomsskatt.
- Grunnlag for den pågående byplanleggingen, bl.a. nødvendig for å utarbeide en veileder om byutforming og til analyser av arealbruken.
- Et oppdatert og fullstendig og elektronisk bygningsarkiv vil bidra til å sikre midtbyen i forhold å iverksette brannforebyggende tiltak og som informasjonsgrunnlag ved ulykkeshendelser.

Arbeidet er stipulert til 2500 timer (4 timer per bygg) og kostnadsberegnet til ca 2,5 millioner kroner.

Museene i Sør-Trøndelag(MiST)

De impliserte aktørene for MiST ble i mars 2011 enig om en fordeling av det regionale tilskuddet til drift av MiST. Staten ved Kulturdepartementet har vedtatt at 25 prosent av driften skal dekkes av regionale tilskudd(fylkeskommune og kommuner). Det fremforhandlede resultatet innebærer at Trondheim kommune skal dekke 19,9 prosent av det regionale tilskuddet. Avregningen for 2010 viser tilskuddet fra Trondheim var 0,3 millioner kroner for lavt. Staten ved Kulturdepartementet har stilt krav om at dette innbetales til MiST.

Midt-Norsk Filmfond, tilskudd

Det vises til *sak F 367/10 Endring av vedtektene til Midtnorsk Filmsenter AS og Midtnorsk Filmfond AS samt nytt vedtak vedrørende tilkallingskapital for Midtnorsk Filmfond AS* behandlet av formannskapet i møte 07.12.10 der følgende vedtak ble gjort:

Formannskapet ber rådmannen i begynnelsen av 2011 å fremme en sak om finansiering av tilkallingskapital for Midtnorsk Filmfond AS.

I saken vises det til tidligere *sak nr. 119/10 Midtnorsk filmfond – søknad om tilgang til tilkallingskapital* behandlet av formannskapet 15.06.10 der formannskapet i punkt 1 vedtok som følger:

Trondheim kommune avsetter årlig kr 500 000 i fire år fra næringsfondet som tilkallingskapital for filmproduksjoner i Midt-Norge.

Av sak 367/10 går det fram at det har vist seg vanskelig å finansiere tilkallingskapital med midler fra næringsfondet. I saken vises det også til en pågående dialog mellom Midtnorsk Filmfond og kulturdepartementet. Senere er denne fulgt opp gjennom henvendelser fra fylkesordføreren til kulturdepartementet om hvordan ordningen med tilkallingskapital skal organiseres slik at denne kapitalen bidrar til å utløse statlige tilskudd. Kulturdepartementet har nå avvist at tilkallingskapital kan bidra til å utløse statstilskudd til filmfondene.

Rådmannen foreslår at det benyttes 2 millioner kroner av det regnskapsmessige mindreforbruket til opprettelse av et disposisjonsfond for utbetaling av et årlig maksimalt tilskudd til Midt-Norsk Filmfond i perioden 2011-2014 på kroner 500.000,-. Det forutsettes at midler som ikke er utnyttet tilbakeføres til Trondheim kommune når den fireårige perioden er avsluttet. Det forutsettes videre at tilskuddet fra Trondheim kommune ikke skal utgjøre mer enn 33 prosent av fondets investeringer i en filmproduksjon.

Utarbeidelse av ny bankavtale, utredning om TKP

Rådmannen foreslår at det avsettes 0,5 millioner kroner til å gjennomføre prosessen med nytt bankanbud

Trondheim kommune

og til å foreta en utredning om alternative modeller for styrking av egenkapitalen i TKP (Trondheim kommunale pensjonskasse). Nåværende bankavtale utløper våren 2012, slik at arbeidet med ny avtale må igangsettes nå. Rådmannen har allerede gjennomført en analyse av alternative modeller for styrking av egenkapitalen i TKP. Analysen har vært gjennomført i samarbeid med TKP. Etter rådmannens vurdering vil det være hensiktsmessig at en utenforstående virksomhet gjennomfører en vurdering av bl.a. kapitalbehovet i TKP, før man forelegger en sak for politisk behandling.

Leüitenhaven

Formannskapet behandlet i sak 359/10, "Orientering om muligheter for å bygge ut Leüitenhaven til offentlig virksomhet", spørsmål vedrørende en fremtidig utvikling av området ved Leüitenhaven. Rådmannen har nedsatt en prosjektgruppe for å utrede mulighetene som er skissert i sak F 359/10 nærmere. For å kunne gjennomføre dette arbeidet er det nødvendig å engasjere ekstern kompetanse til plan- og utredningsarbeidet. Rådmannen foreslår at det avsettes 3,4 millioner kroner fra det regnskapsmessige mindreforbruket i 2010 til gjennomføring av dette arbeidet i 2011.

Arkiv

Det er kommet pålegg fra Riksarkivaren i henhold til arkivlovens forskrift kap. IV om "oppbevaring og sikring av arkiv". Også forvaltningsrevisjonsrapporten om Trondheim byarkiv våren 2010 og riksrevisjonens rapport om kommunearkivene påpeker at dette er et område med store utfordringer. Nytt lovverk krever at kun aktive arkiv skal finnes på enhetene, ellers skal alt ryddes og settes bort i sentralt arkiv.

Trondheim byarkiv har i budsjettet for 2011 blitt styrket med en stilling for å koordinere kommunens innsats for å overføre alle arkiv til godkjente lokaler innen 1.1.2012. Trondheim byarkiv har så langt i år startet en kartlegging av tilstanden ute i organisasjonen. De ressurser som er stilt til rådighet for denne oppryddingsjobben er ikke tilstrekkelig til å kunne gjennomføres innenfor tidsrammen. Rådmannen foreslår derfor å benytte 0,7 millioner kroner av det regnskapsmessige mindreforbruket til dette formålet.

Kirkelig fellesråd, dekning av underskudd og prosjektmidler

Kirkelig fellesråd har avlagt regnskap for 2010 med et underskudd på 5,4 millioner kroner, og har søkt kommunen om midler til inndekning av dette.

Rådmannen har drøftet den økonomiske situasjonen med kirkelig fellesråd og kommet frem til følgende forslag til håndtering av det økonomiske problemet:

- Kommunen dekker 2,4 millioner kroner av underskuddet ved bruk av en andel av det regnskapsmessige mindreforbruket i 2010.
- Kirkelig fellesråd dekker gjennom tilstrekkelige tiltak selv de resterende 3 millioner kroner av underskuddet over budsjettårene 2012-2014.
- Det avsettes 0,5 millioner kroner, som dekkes av det regnskapsmessige mindreforbruket i 2010, til gjennomføring av et prosjekt i samarbeid med kirkelig fellesråd relatert til diverse omorganiserings- og effektiviseringstiltak for å bringe aktiviteten i samsvar med budsjettamme.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet for 2010 er avlagt med en ubalanse på om lag 1,8 millioner kroner. Ubalansen skyldes krav fra KLP (kommunal landspensjonskasse) om innbetaling av egenkapitaltilskudd for kommunens medlemmer – gjelder helsepersonell. Kravet utarbeides på grunnlag av lønnsutviklingen i 2010. Rådmannen foreslår at ubalansen dekkes ved bruk av det regnskapsmessige mindreforbruket i

Trondheim kommune

2010.

Avsetning til disposisjonsfond

Rådmannen foreslår at 20,5 millioner kroner av det regnskapsmessige mindreforbruket i 2010 avsettes til disposisjonsfond.

Rådmannens forslag må ses i sammenheng med vedtak ved behandlingen av 1. og 2. tertialrapport 2010, sak B 97/10 og sak B 135/10. Ved behandlingen av 1. tertialrapporten ble det vedtatt å sette av 109 millioner kroner til å komme på en etterskuddsmodell for anvendelse av avkastning fra kraftfondet. En andel av beløpet ble vedtatt anvendt ved saldering av budsjettkorreksjoner ved behandlingen av 2. tertialrapport, slik at det ved utgangen av 2010 stod 97,8 millioner kroner på disposisjonsfondet for overgangen til en etterskuddsmodell. Ved å avsette 20,5 millioner kroner av det regnskapsmessige mindreforbruket fra 2010 er forutsetningen for å komme på en etterskuddsmodell oppfylt. I budsjettet for 2011 er det forutsatt en inntekt fra avkastning fra kraftfondet på 117 millioner kroner. Dette betyr at avkastningen i 2011 kan avsettes til disposisjonsfond og anvendes i budsjettopplegget for 2012. Dette styrker forutsigeligheten i budsjettet og reduserer risikoen betydelig.

5 Statusrapport investeringer 3. tertial 2010

Statusrapporten for investeringsprosjekter på de ulike investeringsområdene etter tredje tertial 2010 følger denne saken som vedlegg. Rapporten viser at de fleste prosjektene gjennomføres etter planene og at kostnadsanslagene holdes. Det er imidlertid noen tiltak som krever økt bevilgning, samt tiltak som er forsinket og dermed krever at bevilgning vedtas overført fra 2010 til 2011.

Leangen gård gartneri

Prosjektet er vedtatt med en kostnadsramme på 1,8 millioner kroner. Nytt kostnadsanslag er på 4,4 millioner kroner. Kostnadsoverskridelsen skyldes økte utgifter til sprengningsarbeider, massetransport, sikring av grunn og remontering av drivhus. Rådmannen foreslår at kostnadsoverskridelsen finansieres ved bruk av ubrukt bevilgning til rådhuset og administrasjonslokaler.

Tiltakspakken

Tiltakspakken har noen prosjekter med overskridelser. Det mangler til sammen 2,5 millioner til fullfinansiering av prosjektene. Rådmannen foreslår at 1,6 millioner kroner finansieres ved å omdisponere ubrukt bevilgning til rådhuset og administrasjonslokaler, mens 0,9 millioner kroner finansieres innenfor vedtatt investeringsramme.

Hegstadmoen deponi

Avslutningsarbeidene ved Hegstadmoen deponi er forsinket. På grunn av forsinkelsen står 19 millioner ubrukt per 31.12.2010. I henhold til budsjett- og regnskapsforskriften skal dette beløpet tilbakeføres finansieringskilden samtidig som budsjettet for 2011 foreslås økt tilsvarende.

Nye brannstasjoner

Det ble bevilget 144,5 millioner kroner til nye brannstasjoner i 2010. På grunn av endret framdrift stod 120 millioner kroner ubrukt per 31.12.2010. I henhold til budsjett- og regnskapsforskriften skal dette beløpet tilbakeføres finansieringskilden samtidig som budsjettet for 2011 foreslås økt tilsvarende.

Trondheim kommune

IKT-løsninger

Det ble i budsjettet for 2010 bevilget 26,1 millioner kroner til ulike IKT-løsninger (E-kommunen, økt IT-kompetanse). Fremdriften av prosjektene er forsinket og 5,7 millioner kroner står ubrukt per 31.12.2010. I henhold til budsjett- og regnskapsforskriften skal dette beløpet tilbakeføres finansieringskilden samtidig som budsjettet for 2011 foreslås økt tilsvarende.

Det vises for øvrig til vedlagte rapport om status for investeringsprosjektene per tredje tertial 2010 for ytterligere informasjon.

Rådmannen i Trondheim, 26.4.2011

Carl-Jakob Midttun
kommunaldirektør

Hans Ole Rolfsen
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg: Statusrapport investeringer 3. tertial 2010
Årsrapport regnskap 2010
Finansrapport 2010
Årsrapport 2010

... Sett inn saksutredningen over denne linja